

Ҳамдилӣ аз ҳамзабонӣ беҳтар аст!

БОРШЖЕҲ

Нашрияи мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии ноҳияи Носири Хусрав

Рӯзнома аз соли 1999 нашр мешавад

№07-08 (277), 21 Марти соли 2020

Дар ин шумора:

САБҚАТИ "ДАВИ НАВРҶЗӢ" ВА "МАРАФОНИ ВЕЛОСИПЕДРОНӢ" БО МАҚСАДИ ТАРҒИБИ ТАШАККУЛИ ТАРЗИ ҲАӢТИ СОЛИМ

Саҳ. 2

ФОЛҲОИ НАВРҶЗИ ДАР БАДАХШОН

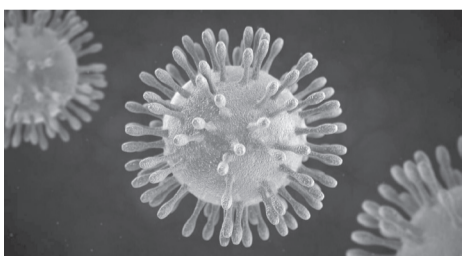
Саҳ. 3

ВАКИЛОНИ НАВИНТИХОБГАРДИДАИ МАҶЛИСИ ВАКИЛОНИ ХАЛҚИ ГОҲИЯИ НОСИРИ ХУСРАВ

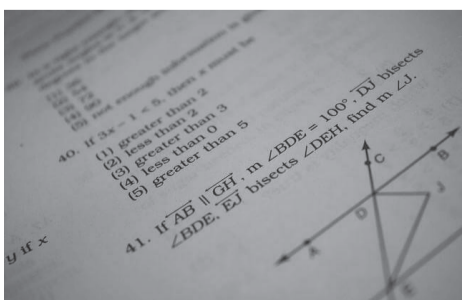
Саҳ. 4

АЗ КАРОНАВИРУС ЭМИН БОШЕМ!

Саҳ. 5

БА ӢРИИ ОМУЗГОРОНИ СИНФҲОИ ИБТИДОӢ

Саҳ. 6

НИШОНЗОДА ДАВРОН НАЗАРАЛӢ: "НАВРҶЗ БУЗУРГТАРИНУ ЗЕБОТАРИН ҶАШНИ ХАЛҚҲОИ ОСИӢИ МИӢНА МЕБОШАД"

Табриқоти Раиси ноҳияи Носири Хусрав муҳтарам Нишонзода Даврон НазаралӢ баҳшида ба ҷашни байналмиллалӣ «НаврҶз-2020»

Ҳозирини гиромӢ!
Ҳамватанони азиз!

Инак, ба сарзамини куҳанбунёди мо боз бузургтарин ва зеботарин ҷашни халқҳои Осӣи Миёна - Наврӯзи хучастапай бо қадамҳои сабзу насими ҷонбахш ва бо паёми тозаии рӯзу рӯзгори нав фаро расид. Имрӯз мову шумо фарорасии ин рӯзи муборак, яъне, Наврӯзи 29 - солагии Истиқлолияти давлатиамонро истиқбол мегирем.

Боиси ифтихор ҳаст, ки бо ташаббуси Асосгузори сулҳу Ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар таърихи 18-уми феврالی соли 2010 дар ҷаласаи 64-уми Ассамблеяи генералии Созмони Миллалӣ Муттаҳид, тахти фасли 49, ки унвони "Фарҳанги ҷаҳон"-ро дорад, қарорномаи "Рӯзи ҷаҳонии Наврӯз" ба тасвиб расид. Он бо пешниҳоди Тоҷикистон мавриди баррасӣ қарор ёфтааст. Дар қарорнома гуфта мешавад, ки ҳамасола дар тамоми ҷаҳон 21-уми март ҳамчун Рӯзи байналмилалӣ Наврӯз таҷлил гардад.

Наврӯз ҷашни фарорасии баҳори нозанин, зиндашавии табиат, оғози корҳои кишоварзӣ ва боғдорӣ айёми баробаршавии шабу рӯз дар баҳор мебошад.

Мо аз осори баҳшида ба Наврӯз ва наврӯзнамоҳои сершумори гузаштагонамон хуб медонем, ки ниёгони мо ҳанӯз аз замони шоҳ Ҷамшеди бузургу хирадманд ин ҷашнро ҳамчун рамзи пайванди ногустастанӣ миёни табиат ва инсон, айёми покиву сафо, муҳаббатӣ дӯстӣ, эҳсонӣ саҳо ва бахшоишу самимият бо шукӯҳу ҷалолӣ хоса таҷлил менамуданд.

Ҷашни Наврӯз аз қадимтарин ва густурдатарин идҳои мардумони ҳавзаии Наврӯз буда, умри дарозӣ беш аз панҷазорсола дорад. Тавре, ки аз номи он бармеояд, Наврӯз «Рӯзи нав» маънӣ дошта, дар аввали соли хуршедӣ ба истиқболи соли нав барпо мешавад. Яъне, Наврӯз оғози соли нав ва ибтидои тақвими нав мебошад. Наврӯз ҷашни баробарии шабу рӯз дарбаргирандаи фалсафаи баробарии инсонҳо дар рӯи замин ба шумор меравад.

Ҷашни Наврӯз дар тӯли асрҳо дар баробари ин ки ба ривоҷи маданияти заминдориву зироаткорӣ ва боғдориву ободгарӣ мусоидат намудааст, ҳамчунин ба инсонҳо чун фарҳанги волои ҳамёриву ҳамкорӣ ва омилӣ муҳими тақвими сулҳу ваҳдат ва тавсеаи наққориву хайрхоҳӣ хизмат кардааст.

Яке аз суннатҳои бисёр неку шоистаи Наврӯз он аст, ки одамон ба истиқболи ин ҷашни фарҳунда натавонанд макони зисту ашӯи рӯзгор ва сару либоси хешро нав ё

тозаву озода мегардонанд, балки қалбу ботини худро аз кинаву адоват ва хушунату бадбинӣ пок месозанд, ҳамдигарро бо чеҳраи кушоду оғуши пурмеҳр истиқбол

мевадиҳанд ва тоқзор бунёд мегарданд, биноҳои нави истиқоматӣ, иншоотҳои маъмурӣ, муассисаҳои таълимиву тиббӣ ва фарҳангӣ, корхонаву дигар иншооти

мегиранд.

Мо дар рӯзҳои ҷашни Наврӯз тантанаи воқеии шиори абадзиндаи ниёгони хирадмандамон - «Гуфтори нек, пиндори нек, рафтори нек»-ро мушоҳида мекунем.

Дар тӯли садсолаҳо Наврӯз ва онун маросимҳои марбути он вобаста ба идеологияи давлатҳои ҳукмрон борҳо бо тағйиру дигаргунӣ мувоҷеҳ шудааст ва мардумони ҳавзаии Наврӯз дар ҳамаи давру замонҳои душвору пур аз ҷангу офатҳо аз таҷлили ин ҷашни зебои ниёгони худ даст нақашаанд. Дар ин рӯзи муборак ба рӯҳи ҳамаи он инсонҳои шарифу ватанпарвар дуруд мефиристам, ки ин ҳам як суннати неки Наврӯзӣ мебошад.

Вале ҳақиқат ин аст, ки танҳо баъди соҳиби истиқлоли давлатӣ шудани Тоҷикистони азиз ҷашни Наврӯз умри дубора ёфт ва имрӯз дар саросари мамлакат бо шукӯҳу шахомати бемисл таҷлил мегардад.

Бо омад - омади Наврӯз, ки айёми умеду орзуҳои наҷиб мебошад, табиат баъди фасли сармо аз нав зинда мешавад, кишоварз ба замин донаи умед мекорад. Хуршеди пурҳарорати наврӯзӣ ба хонадон ва қалби ҳар яки мо нуру зиё мебахшад ва дар қалбҳои мо эҳсоси самими наққорӣ ва созандагиро бедор мекунанд.

Дар тӯли солҳои истиқлолият дар мамлақати мо ба муносибати ҷашнҳои давлативу миллӣ, аз ҷумла Наврӯз аз рӯи анъанаи нек садҳо ҳазор буттаҳои соҳафкан шинонида, боғҳои нави дарахтони

истеҳсолӣ сохта, ба истифода дода мешаванд, ки ҳисоби умумии онҳо то ба имрӯз ба ҳазорҳо мерасад.

Лаҳзаии зебову бошукӯҳе, ки мову шуморо гирди ҳам овардааст, аз ҷумлаи обод-корихои мардуми шахрсозу шахрдор ва ободгару созандаи мо ба истиқболи ҷашнҳои бузурги миллӣ давлатиамон мебошад. Мардуми сарбаланду бошарафи ноҳияи Носири Хусрав чун тамоми сокинони ҷумҳурӣ ин ҷашни суннатии миллиамон Наврӯзи Аҷамро бо шукӯҳу ҷалолӣ хоса истиқбол намуда, бо суннатҳои аслии ин ҷашни бостонӣ дар сатҳи баланди ташкилию фарҳангӣ дар ҳар як деҳа ва ҷамоатҳои деҳот таҷлил менамоянд.

Боз як суннати беҳтарини Наврӯз баҳшиши гуноҳҳо, навозиши ятимону аёдати маъюбон ва хайру саҳоват ба дармондагону ниёзмандон аст. Боиси қаноатмандӣ, ки ҷавонмардони саҳоватманд ин анъанаи неки ниёгонро идома баҳшида, ба ятимону маъюбон ва оилаҳои камбизоату мӯҳтоҷон дастӣ мадад дароз мекунанд. Имрӯз низ бо ташаббуси ҷунин шахсони ҳимматбаланд ҷашни арӯсии дастаҷамъона баргузор шуда истодааст, ки ин иқдоми наҷиб, албатта, ҳам файзу баракати ҷомеа ва ҳам шукӯҳу ҷалолӣ Наврӯзро бештар мегардонад.

Мо ҳам бояд шукрона кунем, ки имрӯз дар фазои озод, дар мамлақати соҳибхитиёру обод ва дар шароити сулҳу суботи комил бузургтарин ҷашни

(Идома дар саҳ. 3)

Обу ҳаво	Шанбе 21.03.2020	Якшанбе 22.03.2020	Душанбе 23.03.2020	Сешанбе 24.03.2020	Чоршанбе 25.03.2020	Панҷшанбе 26.03.2020	Ҷумъа 27.03.2020
	+20	+26	+25	+20	+13	+18	+19
	+13	+21	+19	+19	+11	+12	+14

ДАР НОҲИЯ ИЧЛОСИЯИ ЯКУМИ МАЧЛИСИ ВАКИЛОНИ ХАЛҚИ НОҲИЯИ НОСИРИ ХУСРАВ (ДАЪВАТИ ШАШУМ) БАРГУЗОР ГАРДИД

Субҳи 16-уми мрҳи марти соли 2020 дар Қасри фарҳанги ноҳия Ичлосияи якуми Маҷлиси вакилони халқи ноҳияи Носири Хусрав (даъвати шашум) баргузор гардид.

Дар кори он Нишонзода Даврон Назаралӣ раиси ноҳия, муовини раиси ноҳия, роҳбари дастгоҳи раиси ноҳия, мудирони шӯъбаву ташкилотҳо, роҳбарони ташкилоту муассисаҳо, директорони муассисаҳои таълимии ноҳия, районҳои ҷамоатҳои деҳот, намояндагони мақомотҳои ҳифзи ҳуқуқ, намояндагони ҳизбҳои сиёсӣ, вакилони тозаинтиҳоб ва намояндагони васоти ахбори умум даъват гардиданд.

Дар кори Ичлосия ҳамчунини дигар Қурбонзода Қурбон, намояндаи мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон иштирок ва суҳанронӣ намуд.

Баъди садо додани Суруди Миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон Ичлосия ба кори худ оғоз намуд, ки рӯзномаи он аз баррасии масъалаҳои:

Ахбороти Комиссияи ноҳиявии интиҳобот оид ба интиҳоботи вакилони Маҷлиси вакилони халқи ноҳияи Носири Хусрав (даъвати шашум).

Дар бораи тасдиқ намудани Дастури кории Маҷлиси вакилони халқи ноҳияи Носири Хусрав (даъвати шашум).

Дар бораи ташкил намудани комиссияҳои доимии Маҷлиси вакилони халқи ноҳияи Носири Хусрав (даъвати шашум).

Дар бораи ташкил намудани ҳайат ва Низомномаи комиссияҳои доимии Маҷлиси вакилони халқи ноҳияи Носири Хусрав (даъвати шашум).

Дар бораи пешбарии номзад ба аъзои Маҷлиси Миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва масъалаҳои ҷорӣ иборат буд.

Нахуст ахбороти раиси Комиссияи ноҳиявии интиҳобот оид ба интиҳоботи вакилони Маҷлиси вакилони халқи ноҳияи Носири Хусрав шунида шуда, Дастури кории Маҷлиси вакилони халқи ноҳияи Носири Хусрав (даъвати шашум) тасдиқ гардид.

Комиссияҳои доимии Маҷлиси вакилони халқи ноҳияи Носири Хусрав ташкил дода шуда, ҳайат ва Низомномаи комиссияҳои доимии Маҷлиси вакилони халқи ноҳияи Но-

сири Хусрав (даъвати шашум) таъсис дода шуданд.

Дар асоси протоколҳои №1 ва №2-и Комиссияи баҳисобгирии овозҳо Шоҳиён Зарифхӯҷа Фақер, миллат тоҷик, маълумот оид, иҷрокунандаи вазифаи раиси ноҳияи Панҷи вилояти Хатлон, узви ҲХДТ номзад ба узви Маҷлиси Миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбарӣ гардид.

Вакилони тозаинтиҳоб барои пешбарии номзад ба аъзои Маҷлиси Миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон овоздиҳии пинҳонӣ гузарониданд.

Азимзода Машхура Абдуманон, вакил аз ҳавзаи интиҳоботии №3 раиси комиссияи баҳисобгирии овозҳо натиҷаи овоздиҳиро мувофиқи протоколҳои комиссияи баҳисобгирии овозҳо ба самъи вакилон расонд, ки дар он интиҳобкунандагон пешбарии Шоҳиён Зарифхӯҷа Фақерро ба аъзои Маҷлиси Миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон яқдилона ҷонибдорӣ намуданд.

Ба ҳамин тартиб вакилон қорорҳои қабулнамудаи раиси ноҳия, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии ноҳия ва лоиҳаи қарор оид ба пешбарии номзад ба аъзои Маҷлиси Миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистонро тасдиқ намуданд.

Дар фарҷом Қурбонзода Қурбон, намояндаи мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ба суҳан баромада, таассуроти хешро оид ба баргузори Ичлосияи якуми Маҷлиси вакилони халқи ноҳияи Носири Хусрав (даъвати шашум) баён намуд.

Мазкур ба вакилони тозаинтиҳоб дар ҷодаи ободкориву созандагӣ муваффақият ва дар масири ватандорӣ комёбиҳои беназир таманно намуд.

Дар фарҷом бо садо додани Суруди Миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон Ичлосияи якуми Маҷлиси вакилони халқи ноҳияи Носири Хусрав (даъвати шашум) кори худро ба анҷом расонид.

“БЕШКЕНТ”

САБҚАТИ “ДАВИ НАВРҶӢ” ВА “МАРАФОНИ ВЕЛОСИПЕДРОНӢ” БО МАҚСАДИ ТАРҒИБИ ТАШАККУЛИ ТАРЗИ ҲАӢТИ СОЛИМ

Бо ибтиқори баҳши ҷавонон ва варзиши ноҳия бо мақсади сазовор пешвоз гирифтани ҷашни байналмиллалии Наврӯзи оламафрӯз дар байни ташкилоту муассисаҳои ноҳия бо иштироки васеи дӯстдорони варзиш сабқати “Дави наврӯзӣ” ва “Марафони велосипедронӣ” дар сатҳи олии баргузор гардид.

Ин иқдом бо мақсади ташаккули тарзи ҳаёти солим ва оммавӣ гардонидани варзиш ташкил гардид, дар он толибилмони муассисаҳои таълимии ноҳия ва нафарони синну соли гуногун бо ҳисси баланди ватандӯстӣ ширкат намуда, ҳар як иштирокчи талош менамуд, ки аввалин шуда, ба марра расад. Масофаи дав 3 километрро ташкил дод.

Баъд аз анҷом ёфтани сабқат Азимзода Машхура, муовини раиси ноҳия дар назди иштирокчиён суҳанронӣ намуда, барои иштироки онҳо дар ин маъракаи муҳим арзи сипос намуд ва қайд намуд, ки оммавигардонии варзиш ва таблиғи тарзи

ҳаёти солим барои тандурустии аҳли ҷомеа саҳми арзишманд дорад, бинобар ин баҳши кор бо ҷавонон ва варзиши ноҳияро зарур аст, ҷиҳати баргузор намудани мусобиқаҳои муҳталифи варзишӣ байни нафарон, ҷавонон ва одамони синну соли гуногун чораҷӯӣ намояд.

Сипас, аз ҷониби муовини раиси ноҳия ба он нафароне, ки дар мусобиқа фаъолона иштирок намуда, аввалин шуда ба марра расиданд, ифтихорнома, медал ва тухфаҳои хотиравӣ тақдим гардид.

“БЕШКЕНТ”

ШАНБЕГИИ ДАСТАҶАМЪОНА

Рӯзи 11 марти соли равон бо ташаббуси раиси ноҳияи Носири Хусрав Нишонзода Даврон Назаралӣ дар ноҳияи шанбегии дастаҷамъона баргузор гардид, ки дар он зиёда аз 14 мошини боркаш ва зиёда аз 350 нафар иштирок намуданд.

Ин ҳашар, ки бо мақсади омодагӣ ба ҷашнҳои дар пешистодаи наврӯзи байналмилалӣ ва 30 - солагии Истиқлолияти давлатии кишвар доир карда шуд, дар он сокинони шаҳраки Баҳор, маркази маъмурии ноҳияи Носири Хусрав фаъолона иштирок ва саҳмгузори намуданд.

Тавре, ки аз мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии ноҳия иттилоъ доданд, ба воситаи ин ҳашар қариб

тамоми партовҳои кӯчаи Бадахшон дар маркази ноҳия бартараф карда шуда, дарахтони зиёди сояфкан ва ороишӣ шинонида шуд.

Чуноне масъулини ноҳия иброз доштанд, чунин ҳашарҳо ҳар ҳафта, то рӯзи баргузори наврӯзи байналмилалӣ дар маркази маъмурии ноҳия идома хоҳад ёфт.

“БЕШКЕНТ”

ачдоиамон - Наврӯзо таҷлил менамоем. Барои истиқболи арзандаи онҳо ба ҳар як фарди бонангу номус зарур аст, ки бо шукронаи соҳибдавлативу соҳибихтиёрӣ ҳар рӯзо пурсамар истифода бурда, тозаву озода ва ободу зебо гардонидани хонаву кошона ва маҳалли зисти худро вусъат бахшад, инчунин дар раванди созандагиву ободони Ватани ачдоиамон ва дар арафаи маъруфтарин ва маҳбубтарин ин санаи таърихӣ ба анҷом расонидани бунёди иншоотҳои ҷашнӣ ва дигар нақшаҳои неки қабулгардида саҳми ватандӯстона гузорад.

Дар айёми таҷлили Ҷашни Наврӯзи байналмилалӣ дар мамолики гуногуни ҷаҳон, аз ҷумла дар кишвари мо,

чорабиниҳои муҳим баргузор мешаванд.

Дар охир фарорасии Наврӯзи олам-афрӯзо ба тамоми мардуми шарифи кишварамон, ки ин ҷашни зеборо таҷлил мекунанд, табрик гуфта, дар раванди созандагии Ватани муқаддасамон ва таҳкими иқтисоду обрӯи Тоҷикистони азизамон ба кулли мардуми кишвар, ба ҳамаи сокинони ноҳия барору комёбиҳои рӯзафзун орзу менамоем.

“Наврӯз” ба ҳамаи Шумо ҳозирини гиромӣ муборак бошад. Ҷамеша тансиҳату хонаобод ва пирӯзу сарбаланд бошед!

**Ҷар рӯзатон Наврӯз бод,
Наврӯзатон пирӯз бод!
Ҷамватанони азиз!**

ФОЛҶОИ НАВРҶЗИ ДАР БАДАХШОН

Мардуми Бадахшон бо ҳар гуна фолбиниҳо ва мушоҳидаҳо соли навомадаро пешгӯӣ мекарданд. Масалан:

- Агар дар рӯзи фарорасии Наврӯз турнаҳо ҳангоми парвоз баланду хомӯш гузаранд, он сол хушксолӣ мешавад.

- Агар мидиданд турнаҳо пасту мавзун парвоз кунанд садояшон баланд бошад, боварӣ пайдо менамуданд, ки сол пурфайзу баракат мешавад. мардум рӯзгори осуда хоҳанд дид.

- Аввали баҳор ҳар касе овози ғукро бишнавад, чашмонашро пӯшида, даст ба замин мениҳад. Ба дасташ сабза ояд, сол сербориш омада, зироат хуб нумӯш мекунанд, водиҳо сабзу хуррам гардида, барои чорво алаф фаровон мешавад, рӯзгори мардум осуда мегардад.

Агар ба дасти он шахс хок, санг, кулӯх меомад, фоллаш нек нест.

Дар баробари мушоҳидаҳо мардуми Бадахшон бо иҷрои расму оинҳои гуногун ҳар гуна фолбиниҳо мекарданд. Масалан:

Пеш аз Наврӯз дар зарфи майдае хок андохта, дохилаш донаҳои гандум мегузоранд, онро вақт ба вақт об медиҳанд ва мушоҳида мекунанд, сабзиш чӣ хел анҷом мегирад.

Агар хуб сабзиш кунанд, он сол соли пурфайзу баракат, соли серҳосил мебиёяд.

Пеш аз Наврӯз дар Дарвоз ҳамин ки раъду барқ мешуду борони нахустини баҳорӣ ба боридан шуруъ мекард, яке аз аҳли хонавода чумчаро ба васитаи раван ба боми хона мепартофт. Сонӣ баромада мидиданд, ки агар чумча парӯ афтада бошад, ин

рамзи серборонӣ, серҳосилӣ, фаровонӣ ва файзу баракат маҳсуб мешуд. Чумча агар рӯболло бошад, одамон фол мегирифтанд, ки сол камборишу хушк хоҳад омад.

Дар арафаи иди Наврӯз агар кӯдакон ба аспасаворони калтакдор тақлид кунанд, ё бози ҷанг кунанд, соли навомада ноором меояд.

Агар кӯдакон ҷӯйчаканӣ кунанд, он гоҳ соли оромӣ осоиш меояд.

Агар Наврӯз дар рӯзи чумъа дарояд, ҳамон сол ҳосили ғалла фаровон мешавад.

Агар Наврӯз дар рӯзи шанбе дарояд, ҳамон сол ҳосили мева фаровон мешавад.

Шартҳои Наврӯз дар Бадахшон

Барои ботинан пок шудан дар Бадахшон мардум қабл аз ҳама субҳи барвақт намоз хонда, баъд аз он ормону ниятҳои неки худро ба аҳли хонавода, хешу табор, ҳамсоҷаҳо, дӯстон ва осудагии кишвару миллат аз дил мегузaronанд.

Бо касе агар дар соли гузашта ҷанҷол шудаанд, ё хотири касеро озурда карданд, дар ин рӯз ҳамдигарро бахшида, бо дилу нияти пок Наврӯзро истиқбол мегиранд.

Ба хонаҳои мусибатзадаҳо мераванд, бори дигар ихзори ҳамдардӣ мекунанд, дар ҳақи навгузашта фотеҳаю дуо мехонанд, мусибатзадаҳоро бо умеди зиндагии хуши оянда рӯҳбаланд месозанд.

Хушрузи МУЛОАСЕН

АНДЕШАҶОИ МУХТАЛИФИ ДОНИШМАНДОНУ МУҶАҚҚИҚОН ОИД БА ПАЙДОИШИ ҶАШНИ НАВРҶЗ

Иди Наврӯз аз ҷашнҳои бостони мардуми эронӣ маҳсуб гардида, таърихи пайдоиши он ба давраҳои хеле қадим марбут аст. Доир ба пайдоиши иди Наврӯз маълумотҳо, фарзияҳо, сарчашмаҳои хаттӣ ва андешаҳои гуногуни олимону мутафаккирон мавҷуд ҳастанд.

пуршӯр ҷашн мегирифтанд. Таърих аз марде дар Сиистон хабар медиҳад, ки араб саросари ин сарзаминро дар зери шамшери халифаи ҷоҳиле ором карда буд, аз қатли ом ва вайронии шаҳрҳо ва деҳаҳо ва оворагии сипоҳиён мегуфт ва мардумро мегирёнду сипас, ҷанги хешро бармегирифт мегуфт: “Або темор, андаке шодӣ бояд!”

Ҷалолӣдин донишманди пуровозаи аввалҳои саддаи даҳум нақл мекунанд: “Чун ба муносибати иди Наврӯз ширинӣ ба назди Ҳазрати Алӣ бурданд, он Ҳазрат таъбире наздик ба шиори “Ҷар рӯзатон Наврӯз бод” бар забон ронд”. Таъбир чунин аст: “Навраз-ул-ано кулла явмин-Ҷар рӯзи маро Наврӯз бигардон”.

Дар “Наврӯзнама”-и Умари Хайём омадааст: “Аммо сабаби ниҳодани Наврӯз он будааст, ки чун бидонистанд, ки офтобро ду давр бувад, яке он ки он сесаду шасту панҷ рӯз азшабонарӯз ба дақиқаи ҳамал боз ояд. Ба ҳамон вақт ва рӯз, ки рафта буд, бад-ин дақиқа натавонад омадан, ҷӣ ҳар сол аз мударат ҳаме кам шавад ва чун Ҷамшед он рӯзро дарёфт, онро Наврӯз ном ниҳод ва ҷашн оин овард”.

Ҷулмуҳсайни Юсуфӣ ба ин маънӣ овардааст: “Машхур бувад, ки Наврӯз аз замони Кайхусрав аст, ки чун ӯ коҳро сохт ва ба мардум истихроҷи мадан, симу зару оҳан, саноеъ ва ба даст овардани бӯйҳои хушро омӯхт, Наврӯзро бино ниҳод”.

Шакармамадов Нисормухаммад, яке аз муҷақққиқони тоҷик чунин гуфтааст: “Наврӯз аслан аз ҷашнҳои қадимтарин ва муқаддастарини мардуми кишварҳои ориёитабор буда, баъдҳо мардуми араб низ онро пазируфтанд ва ба гузашти солҳо ва асрҳо халқҳои туркнажод ҳам онро ҷашни миллии худ қарор додаанд”.

Дар “Шоҳнома”-и Абулқосими Фирдавӣ ин ид бо номи Ҷамшедшоҳ ёдоварӣ шудааст:

**Ба фарри каёнӣ яке тахт сохт,
Чи монад бад-ӯ гавҳар андар шинохт.
Ки чун хостӣ, дее бардоштӣ,
Зи ҳомун ба гардун барафшоштӣ.
Чу хуршеди тобон миёни ҳаво,
Нишаста бар ӯ шоҳи фармонраво.
Ҷаҳон анҷуман шуд бари тахти ӯ,
Фурӯ монда аз фарраи бахти ӯ.
Ба Ҷамшед бар ҷавҳар афшонданд,
Мар он рӯзро рӯзи нав хонданд.
Чунин рӯзи фаррух аз он рӯзгор,
Бимонда аз он хусравон ёдгор.**

“Бузургии ҷашни Наврӯз дар он аст, ки вай қадимтарин, дарозумртарин, беолоиштарин, беғарзатарин ид буда, сирфан мардумӣ аст ва молу эҷоди мардум буда, аз ҳаргуна идеология ори аст. Ин ҷашн робитаи қавии инсону табиатро ифода мекунанда аз давраи хеле қадим маншаъ мегирад. Ин робита хеле хеле қавӣ ва ноғусастанӣ буда, моро водор месозад, ки мо бояд бо табиат мисли ниёгонамон муносибат дошта бошем.

Наврӯз яке аз намунаҳои беҳтарини фарҳанги ниёгонамон мебошад.

Аз расму оинҳои наврӯзӣ бармеояд, ки ниёгони мо нисбати экология ва ҳифзи табиат хеле ҷиддӣ муносибат карда, тавозуни миёни инсон ва табиатро хуб нигоҳ медоштаанд”, гуфтааст Шодихон Юсуфбеков, доктори илмҳои филологӣ.

Академик Турсунов қайд кардааст, ки “Наврӯз ғалаба бар касе нест, вай ба муқобили касе равона нашудааст, вале ин ҷашн нуқтаи баландтарини ғалаба бар чизе аст”. Воқеан ҳам ин ҷашн танатан нур бар зулмот, хайр бар шар, фаровонӣ бар тангдастӣ, гармӣ бар сардӣ, зебӣ бар зиштӣ, покӣ бар ғаждӣ, умед бар ноумедӣ, шодӣ бар ғам, маърифат бар ҷаҳлат, шарофат бар разолат, ҳаёт бар марг мебошад.

**Гирдоваранда:
Сумангули АСАДБЕК**

АЙ БАҲОРИ НОЗАНИН, ХУШ ОМАДӢ!

Баҳор омад! Баҳори нозанин. Табиат чомаи нав ба бар кард. Қалбҳо саршор аз шодӣ, чеҳраҳо кушода, офтоби оламоро нурҳои зарҳалии меҳромези хешро ба атрофу акноф паҳн мекунад. Паррандаҳо села-села бо нағмасарой ба диёри мо меоянд ва бо дамидани субҳ овози форами худро ба ғуши инсонҳо мерасонанд.

Эй инсонҳо аз хоби ғафлат бедор шавед, то ин зебоиро бинеду ба он хусни нав зам намоед.

Онҳое, ки ин баҳор дар қатори зиндаҳо нестанд ва бо амри тақдир дар зерин замин ҳастанд, болои мазорашон гулҳо ва сабзаҳои нав рӯйида истодаанд.

Аммо зиндаҳо бояд талош намоянд зиндагиро ба тарҳи дигар дар назарҳо чилвагар созанд.

Эй баҳори нозанин, ту чӣ қадар тавоноӣ, чӣ қадар зебодар замири худ дорӣ, чаро ҷовидона нестӣ, то тамоми сардӣ, бадӣ, торикӣ, ғам, андӯху алам аз байн раваду чояшро гармӣ, некӣ, рушноӣ ва шодӣ бигирад.

Аммо ҳама чиз анҷом дорад ва мо, инсонҳо бояд дар ин фурсати басо танг аз он истифода намоем.

Дар диёри зебоманзари мо ин баҳори нозанин бо ранги дигар чилвагар шуд. Зебогии диёрамон дучанд зиёд гардид.

Хуррамии табиат, заҳмати мардони қор, арақи чабини деҳқонон, муҳаббати ҳар як ҷавони бо нангу ор дастачамъона баромада меҳнат карда истодани мардуми ноҳия зебоии ноҳиямонро дучанд афзун намуда истодааст.

Ин зебодар на танҳо атрофро зебо сохт, балки хастагӣ, ғафлатро аз қалбҳои ҳар шаҳрванд рабуду, ҳисси меҳнатдӯстиро дар дилҳои ҳар яки мо ҷо сохт.

Баҳор, ай мавсими зиндагисоз, ай фасли шукуфтанҳо, ай айёми гулгулафшонӣ, ай даврони пурнишоту фараҳ зиндагиро бо омаданат зеботару нозанинтар гардондӣ.

Кош ин ҳама кудурату кина, ҳасаду адоватро аз қалбҳои мо, инсонҳо бо резиши борони раҳмати найсон шуста,

дилҳои моро муҳаббатгоҳ сози.

Ай баҳор, хуш омадӣ, дилҳоро лабрезӣ шодӣ гардон, бо дамидани ҳар субҳи содиқ машомҳоро бо атри ёсу насрин, садбаргу лола, савсану раъно муаттар соз.

Бӯят хуш, чеҳраат хандон, хуш омадӣ, ба диёри ошиқони шайдо. Сафобахшандаву нишотафзо, зебову рангин, хуш омадӣ ба диёри маъшуқаҳои нозанин.

Бо пираҳани гулдор, бо чаҳ-чаҳи булбулони ошиқи зор, бо лабханди гулдухтарон, бо шир-шири обшорон хуш омадӣ ба ин диёр, ба макони мардуми покизарӯзгор.

Хуш омадӣ ай гуларӯси сол-баҳор, ай ҳамдами мардони қор, ай ҳамрози бедилони ба шабҳо бедор, ай фасли наққор.

Хуш омадӣ баҳор ба диёри кӯдакони саодатманд, ба макони мардуми озодаандеш, ба манзили покуну озодагон.

Бо омаданат ай баҳори хуррам дилҳо беғам, дидаҳо равшан мегарданд. Суруди ишқу муҳаббат танинандоз, дари иқболу саодат боз мегардад.

Ай фасли зиндагисоз, нишотовару инсонсоз бо омаданат кулли мавҷудот аз нав ҷон мегирад, шодӣ дар дилҳо маъво мегирад.

Қудрати тавоно дорӣ, умед ба ту дорем, ай фасли умеду орзуҳо, ай мавсими ишқу таманно, ай андӯхкушу нишотафзо.

**Эй ҷамоли баҳру бар, шод омадӣ,
Эй баҳори сабзу тар, шод омадӣ.
Аз қадамҳоят дилам гул мекунад,
Эй арӯси раҳгузар, шод омадӣ.**

“БЕШКЕНТ”

ВАКИЛНИ НАВИНТИХОБГАРДИ-ДАИ МАҶЛИСИ ВАКИЛНИ ХАЛҚИ ГОҶИЯИ НОСИРИ ХУСРАВ

1. Дар участкаи интихоботи №1 ба тарафдори Нишонзода Даврон Назарали овоз доданд 1226 нафар, 87,5%

2. Дар участкаи интихоботи №2 ба тарафдори Асадбекова Сумангул Маммадбековна овоз доданд 483 нафар, 78,5%

3. Дар участкаи интихоботи №3 ба тарафдори Азимзода Машхура Абдуманон овоз доданд 482 нафар, 97,3%

4. Дар участкаи интихоботи №4 ба тарафдори Абдиев ИлӢс Чавлиевич овоз доданд 513 нафар, 98,4%

5. Дар участкаи интихоботи №5 ба тарафдори Давронов Хуршед Амирҷонович овоз доданд 624 нафар, 94,5%

6. Дар участкаи интихоботи №6 ба тарафдори Набиев Ҳокимхон Сараҳонович овоз доданд 376 нафар, 94,9%

7. Дар участкаи интихоботи №7 ба тарафдори Ашурзода Фарҳод Ашур овоз доданд 431 нафар, 92,2%

8. Дар участкаи интихоботи №8 ба тарафдори Муборакшои Бозорали овоз доданд 514 нафар, 91,6%

9. Дар участкаи интихоботи №9 ба тарафдори Умарзода Миноятхон Умар овоз доданд 665 нафар, 96,3%

10. Дар участкаи интихоботи №10 ба тарафдори Кабирова Рачабмоҳ Бегиҷоновна овоз доданд 489 нафар, 93,6%

11. Дар участкаи интихоботи №11 ба тарафдори Таварзода Абдусалом Тавар овоз доданд 1188 нафар, 99,1%

12. Дар участкаи интихоботи №12 ба тарафдори Рустамов Кароматулло Қурбонхонович овоз доданд 434 нафар, 95,5%

13. Дар участкаи интихоботи №13 ба тарафдори Дурманова Ҳусния Панҷиевна овоз доданд 251 нафар, 96,1%

14. Дар участкаи интихоботи №14 ба тарафдори Сурайё Ҷура овоз доданд 230 нафар, 76,9%

15. Дар участкаи интихоботи №15 ба тарафдори Хидиров Панҷӣ Имомович овоз доданд 984 нафар, 97,8%

16. Дар участкаи интихоботи №16 ба тарафдори Пардаева Эътибор Мамадраҳимовна, овоз доданд 923 нафар, 94,4%

17. Дар участкаи интихоботи №17 ба тарафдори Саидмуродова Шаҳло Шодиевна, овоз доданд 769 нафар, 98,4%

18. Дар участкаи интихоботи №18 ба тарафдори Остонакулова Шоира Рустамовна, овоз доданд 434 нафар, 97,00%

19. Дар участкаи интихоботи №19 ба тарафдори Шарифализода Муҳаммад Шарифали, овоз доданд 192 нафар, 91,8%

20. Дар участкаи интихоботи №20 ба тарафдори Ҷумаев Бахтибек Ёралиевич, овоз доданд 495 нафар, 92,1%

21. Дар участкаи интихоботи №21 ба тарафдори Бобоев Умедҷон Ҳамзаевич, овоз доданд 997 нафар, 92,8%

22. Дар участкаи интихоботи №22 ба тарафдори Тағоева Одинабӣ Сафаралиевна, овоз доданд 872 нафар, 93,1%

23. Дар участкаи интихоботи №23 ба тарафдори Мустафоқулова Моҳигул Суҷоновна, овоз доданд 1022 нафар, 84,8%

24. Дар участкаи интихоботи №24 ба тарафдори Ҳусейнзода Ғулумҷон Алҳам, овоз доданд 563 нафар, 96,9%

25. Дар участкаи интихоботи №25 ба тарафдори Хучанов Умедҷон Панҷиевич, овоз доданд 847 нафар, 90,8%

26. Дар участкаи интихоботи №26 ба тарафдори Набизода Инобат Аскаралӣ, овоз доданд 320 нафар, 91,4%

27. Дар участкаи интихоботи №27 ба тарафдори Холбойзода Неъматулло Холбой, овоз доданд 311 нафар, 88,6%

28. Дар участкаи интихоботи №28 ба тарафдори Иркабулова Дилдора Шеркабуловна, овоз доданд 365 нафар, 94,00%

АЗ КАРОНАВИРУС ЭМИН БОШЕМ!

Имрузҳо қазияи бемории каронавирус 2019-нCoV тамоми ҷаҳонро ба ташвиш овардааст. Ин беморӣ ба як қатор давлатҳо паҳн гашта, боиси эпидемияи дараҷаи баланд гардидааст, ки ин ҳолатро Ташкилоти умумиҷаҳонии тандурустӣ (ТУТ) тасдиқ кардааст.

Эпидемия- ин паҳн гаштани як намуди беморӣ дар сатҳи якҷанд давлат мебошад. Барои мисол эпидемияи зуқомӣ испанӣ шуда метавонад, ки соли 1918 хуруҷ карда буд ва боиси фавти 100 миллион нафар гардид, ки 5%- и аҳолии қурраи заминро ташкил меод.

Мисоли дигар СПИД ё ВНО, ки солҳои 80-уми асри гузашта дар Африка (биёбони Сахара) сар зада, то ҳол 38,6 миллион нафар сироят ёфтаанд.

Дар микробиология ду намуд

бошад, бо таъин намудани антибиотикҳо ин бемориро раъф намудан мумкин аст. Чунки, антибиотикҳо пайваста ба бактерияҳо таъсир намуда, онҳоро мекушанд ва организм оҳиста-оҳиста дар муддати кӯтоҳ солим гардонида мешавад.

КАРОНА ВИРУС ЧИСТ? КАРОНАВИРУС- вирусҳо тоҷдор. 2019-нCoV

Вирус аз калимаи латинӣ гирифта шуда, маънояш захр мебошад. Нишонаи

си 2019-нCoV вучуд дорад, аз ҷумла:

1. Бе нишона гузаштанаш мумкин аст, яъне инсон сироят ёфтааст, вирус дар вучудаш ҳаст, лекин беморӣ бе нишона мегузарад. Ин ҳолат асосан дар шахсоне дида мешавад, ки муқовимат (имунитет)-и организмашон баланд аст. Чунин ҳолати беморшавӣ барои ҷомеа хатарнок мебошад;

2. Ҳолати сабук, яъне беморӣ дар организм ба зудӣ паси сар мешавад;

3. Ҳолати миёна, яъне беморӣ дар организм бо нишонаҳои зуқом мегузарад ва бо солимшавӣ анҷом меёбад;

4. Ҳолати вазнин, ки дар чунин ҳолат бемор ба илтиҳоби шушҳо дучор шуда, дар аксари маврид беморӣ бо марг анҷом меёбад.

Дар ҳолати ба илтиҳоби шушҳо дучор шудани бемор, беморон асосан аз нафастангӣ ва норасоии нафас азият мекашанд. Бо мақсади расонидани кумак ба бемор, аксар вақт таҷҳизоти нафасдиҳии сунъӣ (ИВЛ)-ро низ истифода мебаранд.

Дар рӯзҳои аввали пайдоиши бемории

аломатҳои бемории шадиди роҳи нафасро доранд дар алоқа набошед;

- Дастонатонро бо собун ё маҳлулҳои безаргардонанда тез- тез шӯед;

- Бо ҳайвонҳои хонагӣ ва дигар ҳайвонҳо дар алоқа набошед, дар ҳолати будан дастонатонро бо маводҳои лозима шӯед;

- Дар ҳолати дар худ бемории шадиди роҳи нафасро пайхас намуданатон ба духтур муроҷиат намоед;

- Дар вақти атса задан ва сулфидан даҳону биниатонро пӯшед;

- Ба шахси бемор ниқоб кашида гаштан зарур ва ҳатмист, зеро дар вақти атса бемор метавонад барангезандаи бемориро ба 5-6 метр паҳн намояд.

Барои пешгирии намудани беморӣ дар як қатор давлатҳо чорабиниҳои пешгирикунанда дар фурудгоҳҳо, истгоҳҳои роҳи оҳан ва бандаргоҳҳо гузаронида шуда истодаанд. Аз ҷумлаи онҳо санҷидани ҳарорати бадан, безаргардонии анҷомҳои мусофирон ва дар карантини 14- рӯза нигоҳ доштани мусофирон.

заррачаҳои маълуманд, ки барангезандаи бемории инсон шуда метавонанд. Ин заррачаҳо андозаи ниҳоят хурд дошта, танҳо дар зер микроскоп дида мешаванд. Инҳо вирус ва бактерияҳо мебошанд. Бактерияҳо ҳуҷайраҳои комиланд ва дар таркиби худ ядро, митохондрия, мембрана доранд. Фарқияти вирусҳо аз бактерияҳо маҳз дар он мебошад, ки онҳо ҳуҷайраи комил нестанд ва ядрову митохондрия надоранд. Агар, бактерияҳо ба организм онсон ҳамла намуда, ҳудашон бемориро ба вучуд оранд, пас вирусҳо бошанд, ба организм ворид шуда, дар дохили ҳуҷайра ва ядрои организм инсон коди (рамзи) генетикии ҳуҷайраҳои инсонро бо коди генетикии худ иваз менамоянд. Дар натиҷа организм инсон ба ҷои ҳуҷайраҳои солими организм, вирус истеҳсол мекунад. Ин ҳолатро “Репликасияи вирусӣ” меноманд. Аз ин сабаб, табобати беморҳои вирусӣ дар организм инсон нисбат ба бактерияҳо душвортар аст. То ҳол як қатор маводҳои доруворие вучуд доранд, ки дар табобати беморҳои вирусӣ истифода бурда мешаванд, лекин на ба ҳамаи беморҳои вирусӣ таъсири мусбат расонида метавонанд.

Агар бемориро бактерия барангехта

2019-нCoV - маънои каронавируси навъи Ухан-ро дорад.

Вируси мазкур аввалин маротиба дар шаҳри Ухани вилояти Хубеи Ҷумҳурии мардумии Чин боиси беморшавӣ ва марги марди 61-сола гардид. Ин мард аз бозори Ухан, ки дар он ҷо маҳсулоти баҳрӣ ва ҳайвонҳои эгзотикӣ аз қабилҳои мору қуршапарак барои истеъмолӣ халқи таҳҷой фурухта мешуд харид намуда, дар натиҷа ба ин беморӣ гирифта мешавад ва яке аз сабабгорони паҳн гаштани ин беморӣ мегардад.

20-январии соли ҷорӣ Ҳукумати Ҷумҳурии мардумии Чин эълон намуд, ки бемории “Каронавирус 2019-нCoV” беҳад зиёд гашта, дараҷаи эпидемияро гирифтааст. 26-уми январ бошад, Ташкилоти умумиҷаҳонии тандурустӣ (ТУТ) ин ҳолатро тасдиқ намуд.

Ба ҳолати 20 мартии соли 2020 теъдоди фавти одамон аз ин намуди беморӣ 8234 нафарро ташкил намуда, шумораи сироятёфтаҳо бошад ба беш аз 214 ҳазору 3522 нафар расидааст.

Оғоз ва анҷоми ин намуди беморӣ (каронавирус) чӣ гуна аст?

Якҷанд ҳолатҳои барангезандаи виру-

каронавирус 2019-нCoV, бо назардошти навъи нави беморӣ будани вируси мазкур барои табибону олимони соҳаи тиб мушкिलӣ пеш омада буд, ки дар натиҷа ин беморӣ боиси фавти зиёди беморон гардид.

Ҳоло бошад, расонаҳои хабарии Ҷумҳурии мардумии Чин хабар медиҳанд, ки аз плазмаи беморони солимгашта истифода бурда, ба беморони баъдан сироятёфта дармон дода истодаанд. Инчунин, як намуд доруи дигаре, ки дар табобати бемории табларза (малария) истифода бурда мешуд, ба бемории каронавирус низ таъсири мусбӣ расонида истодааст.

Олимон-микробиологҳои тамоми дунё саъю кушиш намуда истодаанд, ки дар муддати 3,5-моҳ вакцинаи ин бемориро кор карда бароянд.

Гуфтан бамаврид аст, ки вакцина ин маводе мебошад, ки дар ҳолати истифода бурдани он инсон ба беморӣ дучор намешавад, ё ин ки беморӣ бо ҳолати сабук мегузарад.

Барои пешгирии бемории каронавирус 2019-нCoV чи бояд кард?

- Бо беморони зуқом ва шахсоне, ки

Як гурӯҳ шаҳрвандони ҷумҳурии Тоҷикистон низ аз давлати Чин, ки дар он ҷо сафари хизматӣ доштанд ва ё донишҷӯ буданд ба ҷумҳурии баргардонида шуданд. Ҳамаи онҳо зеро назорати духтурон дар карантини 14-рӯза қарор доранд.

Вазифаи шаҳрвандии мову шумо ба воҳимаву таҳлуқа наафтодан аст. Агар ҳамаи мо тарзи ҳаёти солимро пеш гирифта, гигиенаю тозагии худро риоя кунем муқовимати (имунитет) организмҳои худро қавӣ гардонем, руҳияи баланди қавӣ дошта бошем беморихоро метавонем аз худ дур созем.

Дар охир тавсия медиҳем, ки пиёз, сирпиёз, лимӯ ва зарчубаву (куркума) имбирро бисёртар истеъмол намоем. Инҳо маводҳои мебошанд, ки дар қавӣ гардонидани муқовимати организм ёрӣ мерасонанд ва шуморо аз беморихоро сирояткунандаи гуногун эмин медоранд.

Раҳмонова Шарифа Азимовна - мудири бунгоҳи тиббии Донишқадаи сайёҳӣ, соҳибкорӣ ва хизмат

НИҲОДИ МОДАР

То расад тифле ба воя сад чигархун мешавад,
Қомати чун сарви модар беи маҷнун мешавад.
Аз суруди «алла»-аш олам ҳама дар хобби ноз,
Чун фаришта маодар аз гардун берун мешавад.
Дар шабоҳат қомати модар «алиф»-у дар ниҳод,
Ин «алиф»-аш ҳамчу «дол» бо амри қонун мешавад.
Ман намедонам чӣ гуям то, ки мақбулаш шавам,
Он қабули ӯ қабули чархи гардун мешавад.
Захро гуяд дар меъёри худ дору бувад,
Он давое, ки зи заҳр аст, моли қорун мешавад.
Сардиҳову сахтиҳо диди басо дар зиндагӣ,
Ин ҳама чамъ овардем, чун рӯди Ҷайхун мешавад.
Мешавам ҳайрон ба модар бо ҳама дарёдилӣ.
Авфи чуми мо дар охир кафки собун мешавад,
Пеши ин кӯҳи азим, ки сар бар афлок мекашад.
Номи модарро бигирам лаъли майгун мешавад,
Модари яктои ман маънои исмат бас фузун.
Тобише дар исм монам, боз афзун мешавад.
Дар назокат ин «чаро»-ву «чун» модар духтаранд,
Аз чӣ бошад ин «чаро» табдил бар «чун» мешавад.
Сад ҳазорон дард агар ёрам шавад, ман розиям,
Бо хумори диданат он боди ҳомун мешавам.
Бас аҷибу бас гуворост дарди меҳрат модарам,
Ин чунинаш нест гуянд:- ки акнун мешавад.

Дилноза ПИРОВА
хонандаи синфи- 9-и МТМУ-и
25-и ноҳияи Носири Хусрае

ШОГУН БАҲОР МУБОРАК!

Ба халқи кишвари ман,
Ба арзи пурзари ман,
Ба хонаву дари ман,
Шогун баҳор муборак!

Ба кӯҳу дашту сахро,
Ба ошиқони шайдо.
Ба мардуми тавоно,
Шогун баҳор муборак!

Ба қалбҳои ошиқ,
Ба ёрони мувофиқ.
Дилдодаҳои содиқ,
Шогун баҳор муборак!

Ба борони баҳорон,
Ба дашту лозарон.
Гуем аз дилу чон,
Шогун баҳор муборак!

Ба духтарони зебо,
Ба тифлу пиру барно,
Хуллас ба аҳли дунё,
Шогун баҳор муборак!

Бунафша ҲАЙДАРОВА,
донишҷӯ

МОДАРУ НАВРҶ ТАВЪАМАНД

Модару Наврӯз тавъаманд,
Ҳар ду андар зебой машҳур.
Ин яке домони пур аз ганҷ дорад,
Он дигар бисоти пур аз нур.

Модару Наврӯз тавъаманд,
Ин яке донову он дигар доност.
Ин якеро чеҳрааш пурнур,
Он дигарро чеҳрааш раъност.

Модару Наврӯз тавъаманд,
Ҳар ду баҳри мо гиромиянд.
Ҳар ду ҳастанд ганҷи бас ноёб,
Ҳар ду чун хуршеди оламтоб.

Модару Наврӯз тавъаманд,
Ҳарду чун хуршед нурафкан.
Ҳар ду чун маҳтоб нуромез,
Ҳар ду нурафшон чун машъал.

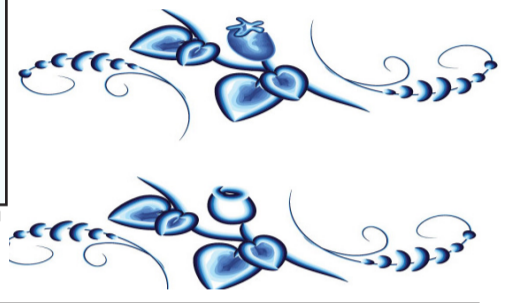
Фаридун БУБИЕВ,
хонандаи синфи 11
Гимназияи давлатии
№1-и ноҳия

ТУ ЗЕБОЙ БАҲОРИ ТОҶИКИСТОН

Чак-чаки борони найсон, муждаи
шодӣ расонд,
Мужда аз бахт, мужда аз иқболу
ободӣ расонд.
Хушнавид овард ин борон бар халқи
диёр,
Хушнавид аз давлату аз хонаободӣ
расонд.

Ту зебой баҳори Тоҷикистон,
Ба монанди руҳи зебои модар.
Аз ин рӯ бар ту дорем меҳр афзун,
Туро мо дӯст дорем мисли модар.

Ҷабраил ИСМАТОВ,
хонандаи синфи 10,
МТМУ№25-и ноҳия

АЗ ҲАМА ЗЕБОГИҲО ЗЕБОТАРИНИЙ МОДАРАМ

Эй гули наврустаи дар боғи ҳастӣ дар баҳор,
Боз меояд баҳор, андар ниҳод сад гиру дор.
Сабзаҳо аз хок берун гашта бо сад нозуки,
Ғунҷаҳои баргу гулҳо во шуда дар шохсор.
Мурғакон дар дашту кӯҳу дар чаманҳо бо хурӯш,
Бо суруди рӯҳбахши худ зи дилҳо ғамбарор.
Чашмаҳои бешумор як чо шаванду рӯдро,
Аз баланди сӯйи поён менамоёнд раҳсипор.
Чун арӯси хушхиром нозанини ин диёр,
Андалебон ҳамнавои ҷумла мавҷудот шуда.
Масту мафтун аз насими форами фасли баҳор,
Нури барқ аз осмон бахшад заминро равшанӣ,
Раъд ҳам диҳад таконе чун навои Зулфиқор.
Дар даҳонам гар шакар бошад даҳон ширин шавад,
Талх гардад он шакар ояд агар аз ту хумор.
Дар замин чун по ниҳам хоре ба поям гар халад,
На ба поям, дар дилат гӯё халидаст неши хор.
Аз ҳама зебогиҳо зеботариний модарам,
Бош аз зебогиҳои хеш мудом дар ифтиҳор.
Эй гули наврустаи дар боғи ҳастӣ - модарам,
Хоб дидам бо чунин сурат туро беиштиёр.
Кош таъбираш бо зудӣ сар берун меоварид,
То ба мақсад бирасам чун модари бо чашми чор.

Фируза АБАЗОВА,
хонандаи синфи 9-и
МТМУ № 25-и ноҳияи
Носири Хусрае

МОДАР

Чеҳраи пурнури модар шамси рахшон будааст,
Ҳамчу булбул модари қонам ғазалхон будааст.
Меҳрофар, шодиофар, давлати беинтиҳо,
Бар сари мо раҳнамо чун моҳи тобон будааст.
Модарон хушбахтии аҳли башар ҳастанд мудом,
Модар ин дороиву ганҷи фаровон будааст.
Гар нақӯй бинад аз фарзанд шавад ӯ сарфароз,
Модар ин умри хушу шодии инсон будааст.
Дар нақӯй мисли модар нест дар рӯи қаҳон,
Ҳарфи ӯ ҷаззобтар аз панди Луқмон будааст.
Эй азизон, дӯст доред модарони хешро,
Модар андар чашм нур, андар бадан чон будааст.

Бунафша ҲАЙДАРОВА,
донишҷӯ

ОМАД БАҲОРУ НАВРҶ

Дар мулки нозанинам,
Бо қону дил қаринам.
Дар самову заминам,

Омад баҳору Наврӯз,
Омад баҳору Наврӯз.

Хушхабар халқи диёр,
Сабзозору обшор.
Марду зани бахтёр

Омад баҳору Наврӯз,
Омад баҳору Наврӯз.

Сабзаи сахро бихез,
Борони найсонӣ рез.
Паррандаи саҳархез,

Омад баҳору Наврӯз,
Омад баҳору Наврӯз.

Шамоли нарм омад,
Ҳавои гарм омад.
Ба мулки ман даромад,

Омад баҳору Наврӯз,
Омад баҳору Наврӯз.

Суруру шодӣ омад,
«Хонаободӣ омад».
Хандаву бозӣ омад,

Омад баҳору Наврӯз,
Омад баҳору Наврӯз.

Ҷабраил ИСМАТОВ,
хонандаи синфи 10,
МТМУ№25-и ноҳия

ИЛҲОМ АЗ БАҲОР

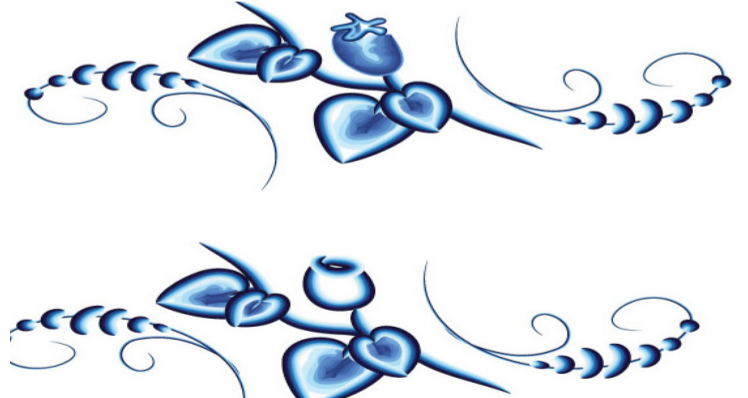
Бирафт аз мо кунун он фасли сардам,
Бишуд Наврӯз дармонбахши дардам.
Дигар бинмуд олам ранги худро,
Ба вачд оварда аз файзаш вучудро.

Тароват медиҳад дар боғ сунбул,
Замин гардида пур аз сабзаву гул.
Намояд кишту кор он марди деҳқон,
Ки то орад ба каф ҳосил фаровон.

Ту бингар ошиқон дар сӯзу созанд,
Аз ин файзи баҳорӣ дар гудозанд.
Вале ошиқ ба нозу ишваи мул,
Чу булбул меравад бар шоҳаи гул.

Дай бигзараду фасли баҳорон ояд,
Аз чархи барин файзи фаровон ояд.
Эҳё бишавад табиат аз нақхати гул,
Ҳам авчу барори кори деҳқон ояд.

Шералӣ ШЕХВАЛӢ

**Бахшида ба 700- солагии Камоли Хучандӣ
Тазмин бар ғазали Камоли Хучандӣ**

“Мастӣ сифати мардуми озода набошад”,
Ахлоқи нақӯ моро дар ин чода набошад.
Озодаманиш дар раҳи иқбол шавад кас,
Бояд сухан аз қачравӣ олуда набошад.
Дар ишқ чунун гарчӣ шавӣ дӯст, бигӯям,
Аз ҳаҷри фироқи ту дил афсурда набошад.
Гарчӣ ту адаб ёфтӣ аз беадабон, лек,
Шукрона бикун, беадаб осуда набошад.
Дар дашти висол маънии ишқро ту биомӯз,
Ин роҳи муҳаббат чу раҳи содда набошад.
Хушёр шав,-эй Шералӣ ин дашти харобот,
Дар аҳду вафо моро, ки озмуда набошад.

Шералӣ ШЕХВАЛӢ

СКАНВОРД

			Театри ... ва балет	Пойтахти иёлати Чорцияи ИМА	Тамғаи собуни хориҷӣ	Ҳаво- паймои русӣ	Яке аз пайгамба- рон	Но- тарс, да- лер
			Парта- вафшон	Ало- мати ки- то- батӣ	Нисфи диа- метр	Қурбон		Чузъи Бри- танияи Кабир
			Коста-...		Му- зей	Моҳишӯрбон русӣ	Мошини чангӣ (ихтисо- ра)	
Иёлати Амрико	Муқобилмаъ- нои «лаҳҷавӣ»	Унво- ни до- ниш- ман- дони бузур- ги дин	Тими футболи артиш (русӣ)	Охири аргамчин	Чамъи таро- наҳои сароянда		Ошкор ;	Пар- рандаи сухангӯ
Чунбиш, фаъолият	Доман- наи кӯҳ	Баҳр дар Россия	Ранги ялақ- қосии по- йаф- зол	Силвестр ..., актёр	...- Анҷелес, шаҳр дар ИМА	Дуран- деш, оқиба- тандеш	Тамғаи марш- рутка	Далер ..., саро- яндаи точик
			Китоби муқадда- си Зар- душтиён		Шабакаи ТВ "... - Плане- та"			
Асал	Коргардо- ни машҳури кинои шӯравӣ				Физол ё чайран			
Бозӣ бо чавғону тубча	Му- қоби- ли некӣ	Рақиб «Ади- дас»			... и лаби Дон (Рус- сия)			
Завҷаи Напо- леон	Пар- рандаи даванда				Ғазаб- нок			
			Аъзогӣ	Моҳи то- леънома	Фикр, идея	Мақтуб бо теле- фони мобилӣ	Ғизо аз орду оби гарм ба- рои чорво	Ман- суб ба ода- ми- зод
			Расме, ки ҳайвонҳоро мекашад	Ҳиссаи нутқ	Моддаи тар- канда	Вабои асри 20	... Николаев, овозхони рус	Паш- ми нарм
			Номи наш- риёти давлатӣ	Худо- ши- носӣ	Мори пе- чони обӣ	Шакли пурраи номи Оля	Пурра қатъ гардида- ни сомеа	Мо- нанд, мисл
			Сӯзандо- ру (русӣ)					Андак
Шутур- мурғи амрикоӣ	Инти- шор, чоп		Изо- фа	Забон- и сунъӣ		Албурз, кӯҳ дар Қафқоз	Ла ... гулӯгоҳи байни Фа- ронсаю Британия	Шамъ- монак
Нушокии газнок, ...- кола	Калимаи рамзии компю- тер		Кор, хунар	Хурдтарин адади се- рақама		Шуғл		
			Олам, чаҳон		Ома- ди кор			
Қисми дивиз- ия	Муқофо- ти сина- могаро- ни ИМА	Бом- баи ...ӣ	Сарлуҳи дар Клуб ранга, дар Хуанд сиёҳу сафед	Чуқурӣ, амиқӣ		Авлод		
				Шар- му ҳаё				
Писари Дедал			Рӯпӯши китоб		Чароғи деворӣ (русӣ)	Коргардо- ни фильҳои афсонавии шӯравӣ		
			Мошини аввали- ни СССР		Му- сул- монон			

ЁДГОРИҲОИ БУЗУРГИ ТАЪРИХИРО АЗ ТАҲДИДИ МАҲВШАВИ НИГОҲ ДОРЕМ

Дар китоби ёдгориҳои таърихии Тоҷикистон, ки ба 20 - солагии Истиқлолияти Ҷумҳурии Тоҷикистон бахшида шудааст, (саҳ 183 соли 2011, Душанбе)

«Қалъаи Бешкент» ҳамчун ёдгори таърихӣ номнавис шуда, ба қарнҳои VI-III-пеш аз мелод II-пеш аз мелод-IV-мелодӣ, XVI-XX мансуб аст, ки дар қанори ҷанубу шарқии деҳаи Комсомоли Ҷамоати деҳоти «Истиқлол» воқеъ шудааст.

Он дар болои теппаи начандон васеъ ҷойгир шуда, тарҳи он росткунҷа бо ҳаҷми 100 x 50 м мебошад. Дар дохили арк харобаҳои толор ва дигар иморатҳои истиқомативу анҷомхона дида мешавад, ки арақа қандакорӣ шудааст, деворҳои беруна низ қандакорӣ шудаанд. Дар харитаи ёдгориҳои бостонӣ ва меъморӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон бо рақами 23 «Қалъаи Бешкент» номнавис шудааст.

Дар китобу дастнависҳои бостоншиносони барҷаста ба монанди А.М. Муҳиддинов, А.В. Седов оид ба «Қалъаи Бешкент», оид ба таърихиву фарҳанги он маълумотҳо дода шудааст.

Дар Осорхонаи ноҳияи Носири Хусрав, камубеш нигоараҳо, сиккаҳо, кузаҳои қалону хурд воқеъ мебошанд.

Ҳамаи ин маълумотҳо дар бораи «Қалъаи Бешкент» дар бораи он ки ҳарчанд кофтукови археологӣ гузаронда нашуда бошад ҳам, он яке аз қалъаҳои қадима ба шумор меравад.

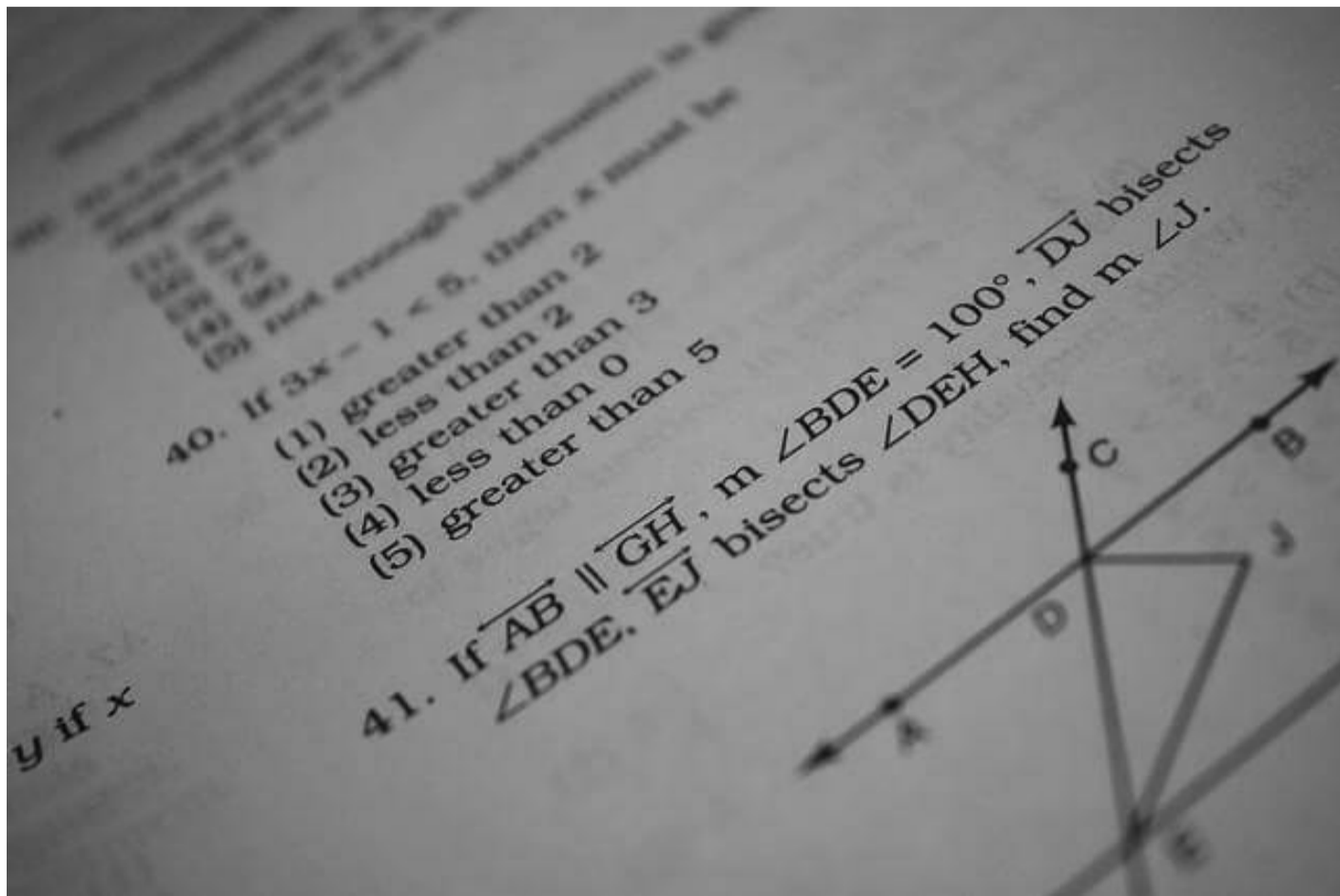
Аммо, афсес кас ҳозир ба ин қалъа назар кунад, фикр мекунад, ки қалъаи таърихӣ аз байн рафта истодааст, гирду атрофи он оби зеризаминӣ баланд шуда, 15-20 м девори баланди он афтидааст. Таҳдиди афтодани боз боқимонда деворҳои қалъа дур нест.

Хунукназарӣ ва бемаъсулияти нисбати ёдгориҳои таърихиву фарҳангӣ маънои он дорад, ки насли наврас аз гузаштаи пурифтихори хеш воқиф намегардад.

Ва агар ин насли ҷадид гузаштаро надонад, ояндаро бунёд карда наметавонад. Бинобар ин чораи муассир андешидан зарур аст, то ин гуна ёдгориҳои бузурги таърихиро аз таҳдиди маҳвшаवि нигоҳ дорем.

Луқмонҷон ТУРСУНПУЛОТОВ, нозири ёдгориҳои таърихиву фарҳанги минтақа, ходими хурди илми Осорхонаи ноҳияи Шахритуз

БА ЁРИИ ОМУЗГОРОНИ СИНФҲОИ ИБТИДОИ

Тартиб ва хусусиятҳои ададҳои якрақамӣ дурақамӣ сарақамӣ дар фанни математикаи синфҳои ибтидоӣ

Омузиш ва омилҳои ададҳои якрақамӣ, дурақамӣ ва сарақамӣ аз синфҳои ибтидоӣ сар мешавад. Бояд тазаккур дод, ки ҳар як омузгори синфи ибтидоӣ доир ба омузиши таркиби ададҳо дар синфи яқум ё то ба мактаб ба дараҷаи аъло дарк карда тавонад.

Агар мо ин омилҳоро аз рӯзҳои аввали ба мактаб қадам задани кӯдак ба роҳ намонем, дар дарсҳои оянда ба ҳама мушкилот рӯ ба рӯ мешавем.

Аз ин лиҳоз ҳар як омузгорро зарур аст, ки пайваста дар ҷустуҷӯ бошад, мунтазам кор кунад, чунки фанни математика ин зиндагии ҳаёти башар мебошад.

Ба ҳамагон маълум аст, ки дар синфи яқум ададҳо аз 1 то 20 ва дар синфи дуюм аз 21 то 100 ва дар синфи сеюм аз 100 то 100000 ва дар синфи чорум бошад аз 100000 то 1000000 миллион чамъ, тарҳ зарбу тақсим омузанда мешавад.

Пас шурӯъ мекунем ба омузиши ададҳои якрақамӣ. «0,1,2,3,4,5,6,7,8,9» ва ададҳои дурақамӣ. «11,12,13,14,15,16,17,18,19 то 99» ба хонандагон шарҳ дода тавонем.

Мисол: 0-ҳолӣ, 1=0,5+0,5; 2=1+1; 3=2+1, 1+1+1; 4=3+1, 2+2, 1+1+1+1; 5=4+1, 2+3, 3+2, 1+1+1+1+1 ҳамин тавр мо бояд тартиби ададҳоро ба хонандагон фаҳмонда тавонем.

Пас мо ба муваффақиятҳои лозимӣ ноил мегардем. Хонандагон ин доираи омузиширо нағз аз худ карда тавонанд. Роҳи ҳалли мушкилотро паси сар мекунам.

Дар синфи дуюм бошад аз доираи

21 то 100 хондану навиштан зарбу тақсим ва муқоисакуниро иҷро карда тавонанд. Дар ин давра хонандагон каме ба мушкилӣ рӯ ба рӯ мешаванд. Дар ин ҷо зиракии омузгор ба кор меравад. ӯ чӣ қор қарданро худаш иҷро карда метавонад, боз қор бо ададҳои дурақамӣ сар мешавад «11,12,13,14,15,16,17,18,19 то 99» мо дар вақтҳои холигӣ ё ҳолати дарсӣ ба хонандагон таркиби онҳоро фаҳмонда мегузарем, чӣ хеле ки дар синфи яқум дар доираи ададҳои якрақамӣ қор бурдем, ана ҳамин тавр дар синфи дуюм қор мебарем.

Мисол: 10= 9+1; 8+2; 7+3; 6+4; ва ғайраҳо.

Дар байн ададҳои яқлукт пайдо мешаванд, тарзи пайдошавии онҳоро низ ба хонандагон мефаҳмонем. Ададҳои яқлукт, ки дар охир сифр доранд.

Мисол: 10= 9+1; 8+2; 7+3; 6+4; 5+5; 20=10+10; 8+12, 11+9, 14+6; 10=12-2, 14-2; 20= 22-2,

24- 4 тарзи чамъ ва тарҳ қардани ингуна ададҳоро бояд ба ду тарз ба хонандагон пешкаш намоем

Мисол: 50-3, 50-33 ин намуди мисолҳоро дар тахтаи синф ба тарзи таг ба таг навишта ва бо ҳисобкунак (сҷёт) роҳи дурусти ҳалро фаҳмонда тавонем.

Мисол 60-3 дар вақти тарҳ қардан мо аз сифр ададҳоро тарҳ карда наметавонем, чӣ бояд қард?

Мо бояд аз адад ба сифр қарз диҳем, агар мо гӯем аз адад як қарз медиҳем ба сифр, чанд мешавад? Ин роҳи нодурусти ҳалли мисол аст, ки

хонандаро гаранг месозад.

Аз ин рӯ моро зарур аст, ки адади 60-ро чанд даҳию чанд воҳид дорад ба хонандагон бояд фаҳмонда тавонем. 6 даҳию 0 воҳид дорад.

Пас мо як нею як даҳ қарз медиҳем. Агар муаллим роҳи дурусти ҳалли мисолро ба хонандагон шарҳу эзоҳ дода тавонад ва хонанда онро нағз аз худ қарда тавонад, дар синфҳои болоӣ азият намекашад.

Чӣ бояд қард, то хонанда дар бораи ададҳои яқлукт маълумот пайдо кунад?

Мо ададҳои 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90-ро ва тарзи пайдошавии онҳоро ба хонандагон мефаҳмонем.

Мисол: тарзи пайдоиши 10-ро шарҳ медиҳем: 9+1=10, 8+2=10, 1+9=10 ин ҳолати шарҳро хонанда агар дар доираи 100 дарк кунад, пас дар доираи 1000, 100000-ӣ мушкилӣ намекашад.

Инчунин дар муқоисакунии ададҳои рамзҳои < > =, барои онҳо мушкилкушо мегардад. Идомаи рамзҳо х зарби ададҳои хурдтаринро сар мекунем.

Мисол: 1x1=1 1x9=9 мо омузгорон тарзи адади 1 ба дилҳо шарҳу возеҳ гардонем.

Ин зина таҳкурсии хонандаро мустаҳкам мегардонад.

Аз ин лиҳоз надуштани таҳкурсии хонандагони синфҳои болоӣ меланганд.

Шарипов Файзалӣ Ҷалолович, омузгори синфҳои ибтидоии МТМУ-и № 25-и ноҳия

Рӯзнома дар Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон 25 феввали соли 2019, тахти №128/РЗ-97 ба қайд гирифта шудааст.

Нашрия ба хотири гуногундешӣ низ мавод ба таъбирасонад ва идораи рӯзнома метавонад ба мухтавои он ҳамфикр набошад.

Дастхат ва суратҳо ба муаллифон баргардонда намешаванд.

Ҳайати таҳририя:

- Сармуҳаррир: Сумангул АСАДБЕКОВА
- Котиби масъул: Хушрӯзи МУЛОАСЕН
- Мудири шӯба: Амриддин ВАЗИРОВ
- Хабарнигор: Замира БУТАЕВА
- Саҳифабанд: Рустам САФАРОВ

Рӯзнома дар ҶСК Матбаа-и Қўрғонтеппа бо теъдоди 620 нусха ба таъбирасонад.

Супориши рақамӣ: _____
 Нишонӣ: шаҳраки Баҳор, кўчаи Исмоили Сомонӣ, ошёнаи дувуми Қасри фарҳанг.
 тел: 8(3258) 2-21-64
 E-mail: n.husrav@mail.ru